

Jeles napok – A négy elem totó

1. A népi meteorológia azt tartja, hogy „*november, december, lábon áll a hóember*”. A hó akkor a legalkalmasabb hóemberépítésre, amikor megközelíti olvadási pontját és tömörre válik. A hóember öltözékéhez pedig mindössze ennyi kell: a fejére kalapnak egy vasfazék, kavicsok vagy széndarabok a szeméhez, szájához és gombjaihoz, egy piros répa az orrához.

A Hóemberek Világnapját Cornelius Graetz német gyűjtő találta ki, aki hóemberrel kapcsolatos tárgyakat gyűjt, amivel a Rekordok könyvébe is bekerült, hiszen több mint 3000 darabból áll a gyűjteménye.

Mikor van ez a világnap?

<https://hgyvk.hu/index.php/a-honap-ajanlata/januar/1092-a-honap-ajanlata-2018-januar>

a	január 16.
b	január 18.
c	január 22.

2. Piacon járva, a boltban vásárolva eszedbe jut-e, hogy az áru egy része Európától távoli vidékekről származik? Paradicsom, paprika, burgonya, kukorica, pulyka, kávé, csokoládé – mindezek évszázadokkal ezelőtt kerültek Európába. A hajósok kockázatos utazásaival és a felfedezések révén új világok, földrészek, kultúrák kerültek a köztudatba. **Melyik felfedező és úticél párosítása helytelen?**

<https://hgyvk.hu/index.php/a-honap-ajanlata/februar/991-a-honap-ajanlata-2012-februar>

a	Bartolomeu Diaz – Afrika megkerülésével elérte Indiát.
b	Kolumbusz Kristóf – felfedezte Amerikát.
c	Fernando Magellán – megkerülte a Földet.

3. Hazánkban három fecskefaj őshonos. A füstifecske és a molnárfecske igen gyakran előfordul városi környezetben, a klasszikus fecskefészkeket is ők építik. A harmadik faj, a partifecske költőüregeket váj magának és akár több ezer párból álló kolóniákat is kialakít. **Az alábbiak közül melyik állítás igaz?**

<https://hgyvk.hu/index.php/a-honap-ajanlata/marcius/2150-a-honap-ajanlata-2023-marcius>

a	A füstifecske, ha már kevés a táplálék, magvakat is szívesen fogyaszt.
b	Minden egyes fecske minimum 1 kilogramm rovarot eszik meg csak a költési időszak alatt.
c	A három hazai fecskefajból csak kettő védett.

4. A méhek a mézet a virágok nektárjából és más növényi részek édes nedvéből állítják elő. A méz az egyetlen táplálék, amely tartalmazza az összes létfenntartáshoz

szükséges elemet. **Mennyi mézre lenne szüksége egy méhecskének, hogy körbe repülje egyszer a Földet?**

<https://hgyvk.hu/index.php/a-honap-ajanlata/aprilis/1660-a-honap-ajanlata-2020-aprilis>

a	6 kávéskanál
b	6 teáskanál
c	6 evőkanál

5. A nemzeti parkok legősbibb természeti értékeinket védik és őrzik meg. Magyarország területén tíz nemzeti park található, közülük több az Unesco Világörökség része is. **Melyik nemzeti park címerállata látható a képen?**

<https://hgyvk.hu/index.php/a-honap-ajanlata/majus/1676-a-honap-ajanlata-2020-majus>

a	Órségi Nemzeti Park
b	Hortobágyi Nemzeti Park
c	Körös-Maros Nemzeti Park

6. Az aratás a megérett búza, árpa levágásának művelete. Az aratás nagy esemény még napjainkban is, hiszen a búza a mindennapi kenyér alapja. Elődeink a búza érését folyamatosan figyelemmel kísérték, és az aratás napját is gondosan megválasztották. **Megfigyeléseik szerint mikor hagyja abba a növekedést a búza?**

<https://hgyvk.hu/index.php/a-honap-ajanlata/junius/938-a-honap-ajanlata-2015-junius>

a	Szent György napján.
b	Vid napján.
c	Péter-Pál napján.

7. A július az aratások ideje. Ekkor készítik be a gabonát a következő évre. Legfontosabb kenyérgabona a búza. Ebből készül a legtöbb kenyér. Mostanában újra divatba jött a házi kenyérsütés, de a mai háziasszonyok dolgát megkönnyítik a korszerű háztartási gépek, sütők. A régi eszközök közül van olyan, amit ma is használnak a kenyérkészítés során. **Mi a neve annak a kosárnak, amiben kelesztik a megformált cipókat?**

<https://hgyvk.hu/index.php/a-honap-ajanlata/julius/902-a-honap-ajanlata-2012-julius>

a	párszárító
b	sütőteknő
c	szakajtó

8. A Balaton Közép-Európa és Magyarország legnagyobb tava. Könnyen felmelegedő, sekély vize kiválóan alkalmassá teszi a fürdésre és sportolásra, élővilága rendkívül

gazdag, a táj változatos vulkanikus kúpjaival sok tekintetben egyedi. A Balaton átlagos mélysége kb. 3 méter, legmélyebb pontja Tihanynál található. **Milyen mély itt a tó?**

<https://hgyvk.hu/index.php/a-honap-ajanlata/augusztus/2226-a-honap-ajanlata-2023-augusztus>

a	10 méter
b	12,5 méter
c	14 méter

9. A Tiszta Hegyek Napját a dél-koreai Han Wang Yong indította útnak. Sorra meghódította a világ legmagasabb, 8000 méter feletti hegycsúcsait. Amikor ez sikerült, elhatározta, hogy újra megmássza a 14 csúcsot, de most már azért, hogy összeszedje azt a sok tonna szemetet, amelyet az alpinisták az évek során otthagytak. Magyarország is csatlakozott a minden évben megismétlődő eseménysorozathoz, mikor is a hegyek tisztasága, „karbantartása” kerül a figyelem középpontjába. **Melyik évben csatlakozott hazánk ehhez a kezdeményezéshez?**

<https://hgyvk.hu/index.php/a-honap-ajanlata/szeptember/1270-a-honap-ajanlata-2018-szeptember>

a	2003-ban.
b	2008-ban.
c	2013-ban.

10. A víz a hidrogén és az oxigén vegyülete. Színtelen, szagtalan, íztelen. Olvadáspontja 0 °C, forráspontja 100 °C. Biológiai jelentősége óriási, a földi élet elképzelhetetlen nélküle. Az ivóvíz az ember által fogyasztásra alkalmas víz. Magyarország legnagyobb részén a talajban lévő vízkészlet évtizedek óta alkalmatlan ivásra. **Mi nem járul hozzá a Föld ivóvízkészletének csökkenéséhez?**

<https://hgyvk.hu/index.php/a-honap-ajanlata/oktober/1053-a-honap-ajanlata-2017-oktober>

a	A népesség növekedése.
b	A víz pocsékolása.
c	A víz körforgása.
d	A víz szennyezése.

11. Vannak olyan növények és állatok (ilyenek a csúcsragadozók és a beporzók), amelyek jelenlétükkel, tevékenységükkel sok más faj életfeltételeire hatnak, ezért sokkal nagyobb szerepük van egy terület élővilágában, ezeket a fajokat kulcsfajoknak hívjuk. **Mit indíthat el a kulcsfajok veszélyeztetése vagy kihalása?**

<https://hgyvk.hu/index.php/a-honap-ajanlata/november/2267-a-honap-ajanlata-2023-november>

a	Élelmiszer-csökkenést.
---	------------------------

b	Betegségek elterjedését.
c	Kihalási hullámot.

12. A drágaköveket a szépségük, ritkaságuk, keménységük, tartósságuk miatt az emberek értékesnek tartják, és díszítésre használják. A drágakövek között akad néhány növényi vagy állati eredetű is, például a gyöngy, a korall és a borostyán. **Hogyan keletkezik a gyöngy?**

<https://hgyvk.hu/index.php/a-honap-ajanlata/december/1930-a-honap-ajanlata-2021-december>

a	Kagylókban keletkezik védekezésésként a bekerülő idegen anyagokkal szemben.
b	Vulkánkitörés során formálódik, szilárdul meg.
c	Folyóhordalékban található, a víz csiszolja, formálja gömb alakúra.

13. A Greenpeace egy természetvédelmi szervezet. Céljai: minél szélesebb körben terjeszteni a környezettudatos szemléletet és életmódot, valamint felderíteni a természetet és az emberi környezetet pusztító tevékenységeket, és ezek felelőseit változtatásra bírni. **Hány országban van jelen a Greenpeace?**

<https://hgyvk.hu/index.php/a-honap-ajanlata/szeptember/1729-a-honap-ajanlata-2020-szeptember>

a	Körülbelül 100-ban.
b	Több mint 55-ben.
c	Megközelítőleg 150-ben.

+1. 2013 óta minden évben március 21-én, a csillagászati tavasz kezdetén ünnepeľjük az erdők nemzetközi napját. Az erdők olyan életközösségek, ahol megtaláljuk a talajban élő mikroorganizmusokat, a földfelszínen élő mohákat, gombákat, lágý- és fás szárú növényeket. Állatvilága rendkívíűl gazdag. **Hol található a képen látható növényritkaság?**

<https://hgyvk.hu/index.php/a-honap-ajanlata/marcius/1639-a-honap-ajanlata-2020-marcius>

a	Pílisi Parkerdőben.
b	Gemenci erdőben.
c	Bükkszentkereszt környékén.